

**ZLECENIODAWCA:
BURMISTRZ MIASTA I GMINY
KĄTY WROCŁAWSKIE**

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO
WSI SAMOTWÓR
GMINA KĄTY WROCŁAWSKIE**

**AUTOR
MGR RYSZARD STOPKA**

Wrocław, 2017

Przy rozpowszechnianiu obowiązują prawa autorskie na podstawie ustawy z dnia 4 lutego 1994 r.
o prawie autorskim i prawach pokrewnych (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r., poz. 666, ze. zm.)

SPIS TREŚCI

1.UWARUNKOWANIA FORMALNO – PRAWNE

2.CEL I ZAKRES OPRACOWANIA

3.METODA OPRACOWANIA I WYKORZYSTANE MATERIAŁY

4.SYNTETYCZNA CHARAKTERYSTYKA OCENIANEGO DOKUMENTU JEGO GŁÓWNYCH ZAŁOŻEŃ ORAZ POWIĄZAŃ Z INNYMI OPRACOWANIAM

5.CHARAKTERYSTYKA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA NA OBSZARZE POZOSTAJĄCYM W ZASIĘGU ODDZIAŁYWANIA WYNIKAJĄCEGO Z REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU

6.OPIS ROZWIĄZAŃ FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH I INNYCH USTALEŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

7.IDENTYFIKACJA PRZEWIDYWANEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO POWODOWANEGO REALIZACJĄ USTALEŃ PROJEKTU PLANU

8.ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ POTENCJALNYCH NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE, JAKIE MOGĄ BYĆ NASTĘPSTWEM REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU

9.SPOSOBY REALIZACJI CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA W PROJEKCIE PLANU

10.PRZEWIDYWANE METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ PLANU NA ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

11.TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

12. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

13.STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

ZAŁĄCZNIKI

MAPA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WSI SAMOTWÓR

1. UWARUNKOWANIA FORMALNO - PRAWNE

Na podstawie uchwały nr VII/44/11 Rady Miejskiej w Kątach Wrocławskich z dnia 31 marca 2011 r., w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Samotwór, gmina Kąty Wrocławskie, rozpoczęto prace nad opracowaniem projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego tego obszaru.

Stosownie do zapisów art. 17 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (upzp)* zakres tych prac obligatoryjnie obejmuje także sporządzenie prognozy oddziaływania projektu planu na środowisko (t. jed. Dz.U. z 2016 r., poz. 778, ze zm.)

Obowiązek sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t. jed. Dz. U. z 2016 r., poz. 353 ze zm.), który przewiduje możliwość przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli taką konieczność uzna organ opracowujący ten projekt. Zakres takiej prognozy określa art. 51 ust. 2 niniejszej ustawy, natomiast zasady przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu opracowywanego dokumentu (mpzp) wynikają z zapisów art. 47 – 50 tej ustawy. Tryb uzgadniania, opiniowania i udziału społeczeństwa oraz zgłaszania uwag i wniosków w ramach prowadzonych prac nad projektem planu, regulowane są zapisami art. 29 – 31 i art. 54 – 58 ustawy *o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie*. Jest on zbieżny z zasadami regulowanymi przepisami art. 17, pkt 10 cyt. ustawy *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, Zatem nie ma przeciwwskazań, aby postępowanie w tym zakresie odbywało się na dotychczasowych zasadach tj. poprzez ogłoszenie w miejscowej prasie

Z analizy przytoczonych aktów prawnych wynika, że:

- forma sporządzanej prognozy;
- zakres zagadnień, które powinny zostać określone i ocenione w prognozie;
- zakres terytorialny prognozy;
- rodzaj dokumentów, z których informacje powinny być uwzględnione w prognozie

pozostają w ścisłym związku z zapisami art. 15 cyt. ustawy upzp, których wyrazem jest przedmiotowy projekt mpzp.

Prognoza oddziaływania na środowisko należy do dokumentów zawierających informacje o środowisku, wymienionych enumeratywnie w art. 21 ust. 2 ustawy *o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie...*, a zatem zgodnie z przepisami art. 2, ust 1 tejże ustawy, podlega upublicznieniu na zasadach w niej określonych, stosownie do zapisów art. 3, ust. 1 pkt 11.

2. CEL I ZAKRES OPRACOWANIA

Celem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu mpzp obszaru położonego na terenie gminy Kąty Wrocławskie we wsi Samotwór, obejmującym na zachodzie dolinę Bystrzycy z korytem rzeczny i terenami przybrzeżnymi po obu stronach rzeki, wieś Samotwór i tereny przylegające do zabudowy wiejskiej od południa, wschodu i północy i określenie potencjalnych skutków dla środowiska, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia tych obszarów w związku z wprowadzeniem substancji lub energii, eksploatacją, prowadzeniem prac ziemnych, wykorzystywaniem zasobów, niekorzystnym przekształceniem naturalnego ukształtowania terenu, zmianą stosunków wodnych i struktur przyrodniczych a także w następstwie realizacji powziętych ustaleń zapisanych w projektowanym dokumencie.

Zakres niniejszego opracowania, uwzględniający potencjalne zagrożenia dla środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem zdrowia ludzi, na terenie objętym przedmiotowym planem oraz na terenach pozostających w bezpośrednim jego zasięgu obejmuje:

- Ocenę stanu i funkcjonowania środowiska, jego zasobów, odporności na degradację oraz zdolność do regeneracji, wynikających z uwarunkowań ekofizjograficznych.
- Diagnozę istniejącego stanu środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu w następstwie antropopresji.
- Identyfikację zagrożeń dla środowiska i zdrowia ludzi, ze szczególnym uwzględnieniem skutków, które mogą wystąpić w wyniku realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przedmiotowego terenu dla mieszkańców wsi Samotwór i siedlisk przyrodniczych zlokalizowanych w dolinie Bystrzycy.
- Ocenę skutków dla istniejących form ochrony przyrody oraz innych obszarów chronionych, a także prawidłowości gospodarowania zasobami przyrody oraz ochrony gruntów rolnych i leśnych.
- Przewidywane znaczące oddziaływanie na środowisko pod względem skali, trwałości i zasięgu, z uwzględnieniem integralności obszaru Natura 2000.
- Propozycję rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.

Zadaniem realizowanej prognozy jest ocena, w jakim stopniu przyjęte ustalenia przedmiotowego planu uwzględniają:

- warunki utrzymania równowagi przyrodniczej,
- racjonalne gospodarowanie zasobami przyrodniczymi,
- ochronę walorów krajobrazowych i klimatycznych,
- ochronę gruntów znajdujących się w użytkowaniu rolnym.

3. METODA OPRACOWANIA I WYKORZYSTANE MATERIAŁY

Metoda opracowania

Metoda opracowania polegała na przypisaniu przyjętego ustalenia planu do jednej z niżej wymienionych grup charakteryzujących się określonym stosunkiem do środowiska przyrodniczego, na terenie objętym granicami wydzielenia i w bezpośrednim jego otoczeniu:

- **A** ustalenia planu, których realizacja wpłynie korzystnie na stan środowiska przyrodniczego,
- **B** ustalenia planu, których realizacja spowoduje niewielkie zmiany stanu środowiska przyrodniczego, bez jego pogorszenia
- **C** ustalenia planu, których realizacja spowoduje zauważalne zmiany istniejącego stanu środowiska przyrodniczego,
- **D** ustalenia planu, których realizacja spowoduje istotne, zmiany istniejącego środowiska przyrodniczego.

Materiały formalno-prawne i dokumentacje archiwalne

Podstawowymi materiałami formalno – prawnymi, wykorzystywanymi przy sporządzaniu niniejszej prognozy były ustawy z zakresu ochrony środowiska przyrodniczego oraz przepisy wykonawcze do tych ustaw a także stanowione na szczeblu regionalnym akty prawa miejscowego. Obejmowały one zasady ochrony poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego, wykaz norm dopuszczalnych w zakresie promieniowania elektromagnetycznego, emisji hałasu i zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego oraz zasady ich obliczania, klasyfikacji i sposobów wykorzystania odpadów, a także klasyfikacji wód powierzchniowych oraz warunków ich odprowadzania.

W opracowaniu wykorzystano ponadto materiały archiwalne wymienione w rozdziale 4.

4. SYNTETYCZNA CHARAKTERYSTYKA OCENIANEGO DOKUMENTU JEGO GŁÓWNYCH ZAŁOŻEŃ ORAZ POWIĄZAŃ Z INNYMI OPRACOWANIAMI.

Zgodnie z podjętą przez Radę Miasta i Gminy w Kątach Wrocławskich cytowaną na wstępie uchwałą, zakres ustaleń planu obejmuje, stosownie do zapisów art. 15, ust. 2 upzp m.in. szczegółowe warunki i zasady gospodarowania przestrzenią na ww. obszarze, w tym:

- przeznaczenie tych terenów dla realizacji określonej funkcji oraz określenie zasad ich zagospodarowania,
- zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, m.in. poprzez wyznaczenie linii rozgraniczających tereny, którym przypisano w projekcie planu poszczególne funkcje,
- zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu oraz warunków jego kształtowania,
- określenie standardów kształtowania zabudowy i zasad obsługi w zakresie infrastruktury technicznej,
- szczegółowe warunki wynikające z potrzeb ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego.

Głównym celem projektowanego dokumentu jest umożliwienie aktywizacji terenów położonych w północno - zachodniej części gminy Kąty Wrocławskie, na wschód od istniejącej zabudowy wsi Samotwór, co wiąże się ze zmianą rolniczego użytkowania tych terenów na cele mieszkaniowe. Obejmują one obszar o powierzchni ok. 46 ha, na który składają się tereny zabudowane i znajdujące się w trakcie zabudowy lub przygotowań do realizacji zabudowy, a także tereny o cennych walorach przyrodniczych, położone w dolinie Bystrzycy. Przez teren objęty projektem mpzp przebiega droga wojewódzka nr 362.

Cele te zgodne są ze *Strategią Rozwoju Lokalnego Miasta i Gminy Kąty Wrocławskie, Planem Rozwoju Lokalnego Gminy Kąty Wrocławskie, Planem Urzędniowo - Rolnym Gminy Kąty Wrocławskie oraz Programem Ochrony Środowiska Gminy Kąty Wrocławskie, a także Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kąty Wrocławskie* w wersji znowelizowanej w roku 2015, przewidujących działania na rzecz wyrównywania szans rozwojowych i wspomaganie zmian strukturalnych na obszarach wiejskich, dla podniesienia standardu życia mieszkańców.

Opracowany dokument powiązany jest w różnym stopniu z następującymi dokumentami źródłowymi:

- Strategią Rozwoju Lokalnego Miasta i Gminy Kąty Wrocławskie do roku 2020 WARR S.A. Wrocław, 2002 r.
- Planem Rozwoju Lokalnego Gminy Kąty Wrocławskie. Kąty Wr. 2004 r.
- Planem Urzędniowo-Rolnym Gminy Kąty Wrocławskie, Opracowanie – DBGiTR we Wrocławiu, Wrocław, 2007.
- Programem Ochrony Środowiska Gminy Kąty Wrocławskie. Praca zbiorowa Wameco s.c. i BMT Polska Wrocław. 2004 r.
- Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Kąty Wrocławskie za lata 2011-2013. ALBEKO Opole 2013 r.
- Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska Gminy Kąty Wrocławskie na lata 2010- 2013 z perspektywą do roku 2017, przyjęta Uchwałą Nr VII/42/11 Rady Miejskiej w Kątach Wrocławskich z dnia 31 marca 2011 roku;
- Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego. CONSUS –Carbon Engineering Sp. z o.o.
- Wojewódzki Program Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2014 - 2017 z perspektywą do 2021 r. przyjęty 30 października 2014 roku przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego uchwałą Nr LV/2121/14.
- Opracowaniem fizjograficznym dla gminy Kąty Wrocławskie. Urgeos W-w 1992 r.
- Opracowaniem ekofizjograficznym Gminy Kąty Wrocławskie. Regioplan Sp. z o.o. Wrocław, 2009 r.
- Opracowaniem ekofizjograficznym dla obszaru wsi Samotwór, gmina Kąty Wrocławskie. Opracowanie Ryszard Stopka - Wrocław 2012 r.

- Zmianą studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kąty Wrocławskie, uchwalonym przez Radę Miejską w Kątach Wrocławskich uchwałą nr VII/57/15 z dnia 30 kwietnia 2015 r.
- Raportem o stanie środowiska w województwie dolnośląskim w 2014 r. WIOŚ Wrocław. Biblioteka Monitoringu Środowiska Wrocław, 2015 r.
- Opracowaniem faunistycznym Gminy Kąty Wrocławskie – Instytut Zoologiczny Uniwersytetu Wrocławskiego. 1993 r.
- Inwentaryzacją stanowisk roślin chronionych na terenie gminy Kąty Wrocławskie. Opr. Witold Berdowski- Instytut Botaniki UWr. -Wrocław 1992 r.
- Opracowaniem dotyczącym Parku Krajobrazowego Dolina Bystrzycy Opracowanie – „Fulica” Wojciech Jankowski. Wrocław 1995 r.
- Analiza oddziaływania projektowanego przedsięwzięcia „Budowa kanalizacji sanitarnej dla północnej części gminy Kąty Wrocławskie” na proponowany obszar Natura 2000 „Łęgi nad Bystrzycą” oraz na chronione gatunki roślin, zwierząt i siedliska przyrodnicze. Dolnośląska Fundacja Ekorozwoju EKORAJ Wrocław, 2009 r.
- Aneks do raportu „Analiza oddziaływania projektowanego przedsięwzięcia „Budowa kanalizacji sanitarnej dla północnej części gminy Kąty Wrocławskie” na proponowany obszar Natura 2000 „Łęgi nad Bystrzycą” oraz na chronione gatunki roślin, zwierząt i siedliska przyrodnicze.” Dolnośląska Fundacja Ekorozwoju EKORAJ Wrocław, 2009 r.
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla Obszaru Natura 2000 *Przeplątki nad Bystrzycą* – PLH 020055 (Dz. Urz. Woj. Dol. poz. 2390, ze. Zm.).

W trakcie opracowywania prognozy nie stwierdzono istotnych niedostatków lub braków materiałów, które ograniczyłyby możliwość wykonania prognozy. Planowane działania w zakresie ochrony środowiska zgodne są z zasadami polityki ekologicznej państwa i wpisują się w priorytety Unii Europejskiej i cele 6 Wspólnotowego programu działań w zakresie środowiska naturalnego, obejmującym m.in. działania na rzecz zapewnienia realizacji zasady zrównoważonego rozwoju i ochrony różnorodności biologicznej.

5. CHARAKTERYSTYKA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA NA OBSZARZE POZOSTAJĄCYM W ZASIĘGU ODDZIAŁYWANIA WYNIKAJĄCEGO Z REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU

Rzeźba terenu

Obszar objęty projektem planu położony jest w obrębie jednostki morfologicznej o charakterze równinnym. Pod względem fizyczno-geograficznym jednostka ta zaliczana jest do makroregionu Nizina Śląska i mezoregionu Równina Wrocławska (wg W. Walczaka). Morfologicznie teren opracowania stanowi fragment wysoczyzny morenowej, plejstoceńskiej, lekko falistej (Wmf) o wysokościach względnych od 3 do 5 m w przedziale wysokości od 121,4 m n.p.m. do 130,0 m n.p.m. Granica doliny jest dość wyraźna, dodatkowo podkreślona przebiegająca z południa na północ drogą, po wschodniej stronie której, fragmentarycznie w terenie zaznacza się wyraźna krawędź morfologiczna. Spadki terenu w tym rejonie wahają się ok. 5 % i na tle płaskiej doliny Bystrzycy o spadkach nie przekraczających 2% są dość dobrze zaakcentowane w terenie.

W terenie opracowania rozróżniamy zasadniczo dwa typy krajobrazu naturalnego: krajobraz dolin i równin akumulacyjnych oraz krajobraz wyżynny lessowy. W obrębie pierwszego wyróżniamy holocenijskie formy subaeralne reprezentowane przez fragmenty dna doliny i niższą terasę oraz krawędź doliny i terasy.

Geologia

Pod względem geologicznym, teren opracowania leży w obrębie jednostki geologicznej zwanej blokiem przedsudeckim. W zakresie warunków geologicznych dla przedsięwzięć, realizowanych w następstwie opracowywanego miejscowego planu, decydujące znaczenie mają osady trzeciorzędu i czwartorzędu.

Bezpośrednie podłoże przedczwartorzędowe stanowią osady trzeciorzędowe. Są to grube serie utworów śródlądowych z miocenu i pliocenu, reprezentowane przez ility, znane jako ility poznańskie.

Utwory te zostały wyciśnięte i zaburzone glacitektonicznie i dlatego można je często spotkać na powierzchni Równiny Wrocławskiej. Wiercenia hydrogeologiczne stwierdzają występowanie stropu utworów trzeciorzędowych w rejonie Małkowic i Samotworu na głębokości ok. 10 m ppt. Stanowią go zielono-szare piaski drobnoziarniste. Reprezentują one serię piaszczystych utworów sedymentowanych w trzeciorzędzie na podłożu ilastym, a następnie najprawdopodobniej zaburzone glacitektonicznie razem z plastycznym podłożem, które zalega na głębokości ok. 13 m ppt. Istotnym elementem budowy geologicznej tego rejonu, rozpatrywanej w mezoskali, jest głębokie, średnio ok. 100 m, rozcięcie erozyjne niecki trzeciorzędowej zbudowanej ze wspomnianych iltów, a następnie wypełnienie powstałej bruzdy materiałem glacialnym i fluwioglacialnym wieku czwartorzędowego. Forma ta znana jest jako struktura kopalna Bogdaszowic, rozciągająca się na północny-zachód od terenu opracowania, na długości 23 km, o przebiegu NW – SE.

Utwory czwartorzędowe reprezentowane są przede wszystkim przez osady piaszczysto-żwirowe, fluwioglacialne. Składają się na nie piaski różnoziarniste i żwiry o miąższości do 15 m, w przypowierzchniowej warstwie zaglinione. Utwory te oraz ich wykształcenie są ściśle związane z procesami erozyjno-akumulacyjnymi w okresie zlodowacenia. W dolinie Bystrzycy występują dwa systemy teras: dwie terasy wyższe i dwie terasy niższe - zalewowe. System pierwszy tworzą terasy plejstoceńskie, zachowane fragmentarycznie. Wyższa z teras nadzalewowych, raczej słabo czytelna, występuje na wysokości 8 m nad dnem doliny. Jest prawdopodobnie wieku środkowo-polskiego (faza warciańska). Nieco niższa terasa nadzalewowa, również zachowana fragmentarycznie (ok. 6 m nad dnem doliny), związana jest ze zlodowaceniem północno-polskim. Szerokość teras plejstoceńskich wynosi ok. 600 m, lokalnie do 1 km.

Z biegiem rzeki, już na wysokości Kątów Wrocławskich system teras wysokich zmienia się wyraźnie. Praktycznie zanika terasa wyższa (warciańska), zaś północno – polska występuje w postaci izolowanych odcinków, na wysokości ok. 5 m nad korytem Bystrzycy. Poziom wysoczyznowy terenu opracowania związany jest z wyższą terasą nadzalewową tzw. warciańską. Terasa ta zbudowana jest z osadów żwirowo- piaszczystych zalegających na glinach. Piaski i żwiry wodnolodowcowe stanowią materiał słabo wysortowany i nierównoziarnisty, ze znaczną zawartością utworów pylastych. Tereny dolinne w granicach opracowania związane są z poziomem holocenijskiej terasy zalewowej wyższej położonej 3-4 m nad średnim poziomem wody w Bystrzycy. Terasa ta zbudowana jest z osadów piaszczysto - pylastych wykształconych jako gliny pylaste i gliny piaszczyste niekiedy z domieszką substancji organicznych. Na utworach trzeciorzędowych zalegają utwory czwartorzędowe, których spągową warstwę, o miąższości 10-15 m stanowi glina zwałowa. Stropowa warstwa utworów czwartorzędowych to 10 – 15 metrowa seria piaszczysto-żwirowa, uznawana w tym rejonie za utwory rzeczne wieku plejstoceńskiego. Utwory te są średniozagęszczone.

Pod względem geotechnicznym podłoże rejonie opracowania na większości terenu jest korzystne dla celów budowlanych. Warunki gruntowo - wodne, które będą miały najważniejsze znaczenie z punktu widzenia wymagań geotechnicznych dla budownictwa charakteryzują się zróżnicowanymi parametrami wytrzymałościowymi dla lokalizacji wszelkiej zabudowy. Pozostają w ścisłym związku z genezą form. I tak w obrębie doliny (terasy zalewowej Bystrzycy) ,tam gdzie od powierzchni pod glebą zalegają gliny pylaste lub gliny piaszczyste wykształcone jako mady, woda posiada zwierciadło lekko napięte. Woda gruntowa może występować stale lub okresowo na głębokości ok. 1,0 do 1,5 m, często w formie sączeń i stabilizuje na głębokości 0,8 do 1,2 m ppt. Natomiast w partiach wysoczyznowych, począwszy od wysokości ok. 127 m npm gdzie występują już grunty nośne, charakteryzujące się korzystnymi parametrami wytrzymałościowymi dla lokalizacji wszelkiej zabudowy, woda zalega na głębokości poniżej 2,0 - 2,5 m poniżej poziomu terenu.

Warunki wodne

Pod względem hydrograficznym teren opracowania położony jest w zlewni rzeki Bystrzycy. Wody powierzchniowe odprowadzane są do Bystrzycy za pośrednictwem bezimiennego cieku i rowów melioracyjnych uchodzących do rzeki Bystrzycy. Rzeka przepływająca w zachodniej części terenu opracowania wyraźna doliną, posiada w obrębie terasy zalewowej liczne starorzecza. Charakteryzuje się przepływami zmiennymi, jakie cechują rzeki terenów podgórskich.

Na terenie gminy występują dwa poziomy wodonośne; czwartorzędowy i trzeciorzędowy. Poziom czwartorzędowy związany jest ze wspomnianymi wyżej utworami piaszczystymi występującymi w różnych sytuacjach stratygraficznych. Ujęcia z tego poziomu są stosunkowo nieliczne i grupują się głównie w południowej części gminy. W rejonie opracowania wody tego poziomu nie są ujmowane.

Znaczenie użytkowe posiada drugi poziom- trzeciorzędowy. Zasoby tego poziomu są znaczne. W części północnej gminy tj. w rejonie terenu opracowania wody podziemne dla celów zaopatrzenia ludności, ujmowane są z górnego poziomu wodonośnego.

Pod względem warunków wodnych w strefie przypowierzchniowej można wydzielić w granicach opracowania dwa obszary. Strefa pierwsza to obszar dolinny zbudowany od powierzchni z glin pylastych i piaszczystych. Woda gruntowa występuje w postaci stałych lub okresowych sączy, najczęściej na głębokości 1-1,5 m.

Woda posiada zwierciadło lekko napięte i stabilizuje na głębokości 0,8 -1,2 m ppt. Obszar drugi obejmuje część wysoczyzny, gdzie trudno przepuszczalne gliny są przykryte różnoziarnistymi piaskami i żwirami lokalnie z domieszką pyłów. Woda gruntowa zalega tu głębiej, na kontakcie z warstwami nieprzepuszczalnymi, a jej zwierciadło znajduje się na głębokości od 1,5 do 2,5 m ppt. Teren opracowania położony jest w obszarze GZWP nr 319 Subzbiornik Prochowice-Środa Śląska. Jest to zbiornik wieku trzeciorzędowego, wymagający wysokiej ochrony wód przed zanieczyszczeniami powierzchniowymi. Obejmuje powierzchnię 326 km² i zalega na średniej głębokości 65 m ppt. Zasoby tego zbiornika szacuje się na ok. 25 tys. m³/d.

Obszar dolinny (terasa zalewowa) terenu opracowania położony jest w granicach obszaru zalewu wód powodziowych 1% (Q₁%). Praktycznie obszar potencjalnych zagrożeń powodziowych obejmuje powierzchnie w obrębie terasy zalewowej Bystrzycy. Wschodnia granica tego obszary przebiega wzdłuż rzeki pomiędzy warstwicami 123,5 a 125,0 m n.p.m. oraz wzdłuż skarpy podcięcia terenu, stanowiącego granicę wysoczyzny na zachodzie i północnym-zachodzie. Granica zasięgu wód powodziowych 10 % (Q₁₀ %) przebiega na zachód od tak określonej granicy i ogranicza się do obszaru w pobliżu rzeki wraz z jej starorzeczem.

Z analizy morfologii terenu można wnioskować, że spływ wód opadowych i gruntowych odbywa się z terenu opracowania w kierunku zachodnim.

Klimat

Warunki klimatyczne opisywanego obszaru kształtowane są przez te same czynniki, które kształtują klimat Niziny Śląskiej. Dominującą rolę w kształtowaniu klimatu odgrywa ogólna cyrkulacja atmosfery i ukształtowanie powierzchni terenu. Konsekwencją położenia geograficznego jest wpływ określonych układów barycznych i stref frontalnych z dominacją wiatrów W i NW, które warunkują napływ mas polarno-morskich. Znaczący jest także udział wiatrów SE i SW.

Według regionalizacji klimatycznej Polski W. Okołowicza omawiany teren należy do regionu Śląsko - Wielkopolskiego, którą charakteryzują parametry klimatyczne zamieszczone poniżej. Jest to więc najcieplejsza dzielnica klimatyczna Polski. W rozdziale przestrzennym wiatrów przeważają wiatry wiejące z sektora zachodniego (SW - W - NW). Wybrane elementy meteorologiczne jakie wystąpiły w wieloleciu na tym terenie to:

- średnia roczna temperatura powietrza 8,3° C
- średnia roczna suma opadów atmosferycznych 580 mm
- w tym V -X -300 - 400 mm a XI -IV - 175 - 225 mm
- dni deszczowych, średnio w roku 70, ze śniegiem 22,
- dni pogodnych 155 a pochmurnych 201,

-dni z burzą 24, dni z mgłą 44.

Okres wegetacyjny trwa ponad 200 dni, a jego średnia temperatura wynosi 14°C. Około 60-65 % rocznej sumy opadów przypada na okres letni kwiecień-wrzesień.

Opady atmosferyczne cechuje zmienność w poszczególnych porach roku tj. występowanie deszczów nawalnych w porze letniej z maksimum lipcu oraz zmienność w poszczególnych latach tj. występowanie na przemian lat suchych i mokrych. W ciągu roku przeważają wiatry związane z cyrkulacją atmosferyczną zachodnią; z kierunku W – 20,8%, kierunku SW – 15,5%, południowego – 11,0%, wschodniego -10,5%, udział ciszy wynosi rocznie 11,5%.

Warunki klimatu lokalnego na badanym terenie wykazują zróżnicowane wywołane topografia terenu. Obszar wysoczyzny charakteryzuje się korzystniejszym topoklimatem. Tereny na powierzchni wysoczyzny są dobrze nasłonecznione i poprawnie przewietrzane. Strefa dolinna Bystrzycy charakteryzuje się natomiast zdecydowanie gorszymi warunkami termiczno-wilgotnościowymi oraz solarnymi – ze skłonnością do występowania zjawisk inwersyjnych, zalegania chłodnych mas powietrza i słabego przewietrzania.

Dla planowanego sposobu wykorzystania terenu, dla którego sporządzane jest niniejsze opracowanie, warunki mikroklimatyczne stanowią dość istotne kryterium lokalizacyjne.

Gleby i szata roślinna

W granicach opracowania występują dobre i średnie gleby zaliczane do klas IIIa i IIIb oraz IVa i IVb, kompleksu pszennego dobrego i pszennego wadliwego. Są to gleby brunatne, lokalnie czarne ziemie zdegradowane, wytworzone z glin lekkich lub słabo gliniastych na piaskach gliniastych oraz utworów pyłowych wodnego pochodzenia oraz gleby bielcowe, wytworzone z piasków całkowitych i gliniastych. Część terenów objętych planem zostały wyłączone z rolniczego użytkowania na etapie sporządzania wcześniejszych planów miejscowych. W obszarze dolinnym występują trwałe użytki zielone dobrej i średniej jakości.

W granicach opracowania występują dość liczne obszary zieleni wysokiej i niskiej. Zieleni wysoką reprezentują fragmenty lasów, szczególnie łągi wiązowo jesionowe oraz grądy, porastające dolinę Bystrzycy w pobliżu koryta rzeki oraz zieleni parkowa wokół pałacu Aleksandrów i wokół innych zabudowań, a także znaczne obszarowo sady owocowe oraz pojedyncze drzewa, wśród których występują także okazy pomnikowe. Tereny zieleni niskiej to przede wszystkim plantacje krzewów owocowych i trwałe użytki zielone, reprezentowane przez antropogeniczne i półnaturalne zbiorowiska łąkowe.

Obszary ochronne

W granicach opracowania, tereny na zachód i północ od drogi wojewódzkiej nr 362 położone są w obszarze podlegającym ochronie krajobrazowej. Jest to obszar Parku Krajobrazowego Doliny Bystrzycy, który został utworzony rozporządzeniem nr 17 Wojewody Wrocławskiego z dnia 27.10.1998r (Dz. Urz. Woj. Wr. nr 19 poz. 210). Osią Parku jest rzeka Bystrzyca i zbiornik Mietkowski. Najcenniejszym elementem Parku są fitocenozy leśne, zajmujące około 40% ogólnej powierzchni tego ekosystemu. Zdecydowana większość drzewostanów należy tu do klasy lasów o najwyższych walorach ekologicznych. Są to lasy występujące na żyznych i podmokłych siedliskach o stosunkowo bogatym runie leśnym. Faunę najliczniej reprezentują ptaki. W trakcie dotychczasowych badań stwierdzono tylko w okresie lęgowym występowanie w "Dolinie Bystrzycy" 118 gatunków ptaków. Dominującymi gatunkami są: modraszka, zięba, bogatka, świstunka, kowalik, mazurek, rudzik, szpak, kapturka, pierwiosnek.

Dla ochrony najcenniejszych pod względem przyrodniczym zbiorowisk leśnych reprezentowanych przez lasy łąkowe i łąkowe oraz nizinne łąki użytkowane ekstensywnie, w tym siedliska wymienione w załączniku Dyrektywy Siedliskowej oraz gatunki z II załącznika Dyrektywy Siedliskowej, wybrane tereny w granicach Parku włączono do obszarów Natura 2000, jako projektowane specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO) pn. „Łągi nad Bystrzycą” (kod – PLH 020103), w granicach którego znajdują się północno-zachodnie i zachodnie tereny opracowania oraz „Przeplatki nad Bystrzycą” (kod - PLH 020055) odległe o ok. 8 km od terenu objętego projektem przedmiotowego mpzp. Obszary te zostały zatwierdzone decyzjami Komisji Europejskiej jako tzw. obszary mające znaczenie dla Wspólnoty (OZW).

Znaczenie Parku dla ochrony najcenniejszych pod względem przyrodniczym zbiorowisk leśnych wzrosło po ustanowieniu projektowanego rezerwatu przyrody na zachód od wsi Skałka w rozwidleniu rzek Bystrzyca i Strzegomka, który częściowo będzie obejmował południowo-zachodnie tereny opracowania w obrębie doliny Bystrzycy. Obszar rezerwatu będzie chronił mało zmienione lasy łęgowe (wiązowo – jesionowe oraz jesionowo – olszowe), grądowe olszowe oraz fitocenozy przejściowe z roślinami podlegającymi całkowitej ochronie (śnieżyczka przebiśnieg, lilia złotogłów, szafirek drobnokwiatowy). Ponadto utrzymanie dolin rzecznych jako naturalnych szlaków migracji i wymiany genetycznej poprzez odpowiednie gospodarowanie zasobami przyrody, jak i właściwe gospodarowanie bardzo ograniczonymi obszarami leśnymi, to jedno z głównych zadań sieci EECNET – POLSKA.

Projektowany Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 „Łęgi nad Bystrzycą”, zatwierdzony decyzją Komisji Europejskiej, jako tzw. obszar mający znaczenie dla Wspólnoty (OZW), rozciąga się wzdłuż doliny Bystrzycy od Kątów Wrocławskich do Leśnicy we Wrocławiu. Swoim zasięgiem obejmuje również rozwidlenie Bystrzycy i Strzegomki, a także dolinę Strzegomki do okolic Wszemiłowic. Główną wartością przyrodniczą „Łęgów nad Bystrzycą” są dobrze wykształcone zbiorowiska leśne w dolinach obydwu rzek. Dominują tu głównie łęgi i grądy. Na szczególną uwagę zasługuje występowanie kresowych postaci grądu kontynentalnego *Tilio-Carpinetum*, znajdujących się tu na zachodnim krańcu swego zasięgu oraz duże, dobrze zachowane powierzchnie łęgów olchowo-jesionowych. Występowanie dobrze wykształconych lasów łęgowych związane jest z częstymi wylewami rzek Bystrzycy i Strzegomki. Szczególnie Bystrzyca w dużej części ostoi „Łęgi nad Bystrzycą” zachowała naturalny meandrujący charakter, z licznymi starorzeczami i rozlewiskami. Poza lasami dolinę tworzy mozaikowy krajobraz rolniczy z polami, nieużytkami i łąkami. Wśród cennych łąk występują trzęślicowe łąki zmiennowilgotne oraz niżowe łąki użytkowane ekstensywnie. Ich stan zachowania jest bardzo różny – od dobrze zachowanych, po bardzo zdegradowane. Dolina Bystrzycy jest również istotnym miejscem występowania gatunków zwierząt z II załącznika Dyrektywy Siedliskowej. Do najcenniejszych należy zaliczyć traszkę grzebieniastą, dla której jest to największy znany obszar występowania w Polsce południowo-zachodniej. Równie istotne jest występowanie na tym terenie gatunków bezkręgowców – przeplatki maturny, modraszka nausitousa, czy też gatunku priorytetowego – pachnicy dębowej. Łącznie na tym obszarze występuje 15 gatunków zwierząt z II załącznika Dyrektywy Siedliskowej. Poza gatunkami z II załącznika Dyrektywy Siedliskowej na uwagę zasługuje bogata awifauna. Z rzadkich gatunków występuje tu między innymi kania ruda, trzmielaj, trzcina nurogęś, bocian czarny, dzięcioł średni, muchołówka białoszyja czy też żuraw.

Dla identyfikacji, na terenie objętym projektem mpzp, chronionych gatunków roślin, zwierząt i siedlisk przyrodniczych, wymienionych w Dyrektywach Unii Europejskiej i chronionych prawem polskim, wykorzystano wyniki inwentaryzacji przyrodniczej wykonanej w 2009 roku przez Dolnośląską Fundację Ekorozwoju EKORAJ, w ramach „Analizy oddziaływania projektowanego przedsięwzięcia - Budowa kanalizacji sanitarnej dla północnej części gminy Kąty Wrocławskie - na proponowany obszar Natura 2000 „Łęgi nad Bystrzycą” oraz na chronione gatunki roślin, zwierząt i siedliska przyrodnicze”. Na tej podstawie, na przedmiotowym terenie zidentyfikowano następujące siedliska przyrodnicze z I załącznika Dyrektywy Siedliskowej 92/43/EEC, gatunki zwierząt z II i IV załącznika Dyrektywy Siedliskowej 92/43/EEC, gatunki ptaków z I załącznika Dyrektywy Ptasiej 79/409/EWG, dla których ochrony zaproponowany został obszar Natura 2000 „Łęgi nad Bystrzycą” (Rys.1-3):

Siedliska:

- 6510 łąki świeże użytkowane ekstensywnie
- 6410 zmiennowilgotne łąki trzęślicowe
- 3150 naturalne zbiorniki eutroficzne i starorzecza (2 starorzecza)

Płazy :

- rzekotka drzewna (2 stanowisko)
- ropucha szara (5 stanowisk)
- żaby wodne (3 stanowiska)
- kumak nizinny (1 stanowisko)
- żaba moczarowa (2 stanowiska)
- grzebiuszka ziemna (1 stanowisko)

- traszka zwyczajna (2 stanowiska)

Ptaki :

- gąsiorek (7 par)
- świerszczak (4 pary)
- strumieniówka (3 pary)
- pokląskwa (2 pary)
- łożówka (6 par)
- słowik rdzawy (3 pary)
- kłąskawka (3 pary)
- cierniówka (4 pary)
- jarzębatka (1 para)
- turkawka (1 para)
- pliszka żółta (1 para)
- trzciniak (2 pary)
- trzcinniczek (2 pary)
- potrzos (3 pary)
- potrzeszcz (1 para)

Charakterystyka występujących na terenie opracowania siedlisk przyrodniczych:

6510 – Nizinne i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*)

Należą tu łąki użytkowane ekstensywnie, lecz koszone regularnie 1-2 razy w roku. Nie są podsiewane i nawożone lub jedynie umiarkowanie. Rosną na żyznych i świeżych glebach mineralnych. W dolinach rzecznych występują zarówno w miejscach regularnie zalewanych, na madach piaszczystych i innych ubogich utworach (z masowym udziałem *Alopecurus pratensis*), jak i na innych podłożach, na siedliskach świeżych oraz umiarkowanie wilgotnych, w miejscach użytkowanych tradycyjnie jako łąki dwukośne.

Łąki świeże są florystycznie bardzo zróżnicowane. W granicach obszaru Natura 2000 „Łęgi nad Bystrzycą” siedlisko występuje w rozproszeniu na całym obszarze. Większość płatów siedliska charakteryzuje się złym stanem zachowania (C). Zaobserwowano różne stadia degeneracji siedliska spowodowane zbyt intensywnym użytkowaniem. W rejonie Samotworu występują 3 obszary z obecnością tego siedliska. Największe, zajmujące powierzchnię ok. 1,2 ha znajduje się przy wjeździe do starej części wsi od strony Wrocławia. Jest to zarastająca łąka o złym stanie ze względu na długi okres niekoszenia. Natomiast za wsią występują dwa niewielkie powierzchniowo płaty tego siedliska, jeden to ok. 0,2 ha zarastającej łąki oraz drugi o podobnej powierzchni łąki regularnie koszonej i podsiewanej.

6410 – Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*)

Półnaturalne siedlisko ekstensywnych łąk koszonych raz w roku lub co kilka lat, nienawożonych i nie podsiewanych. Bogaty i różnorodny skład florystyczny wykształca się na zasobnym podłożu i przy specyficznych warunkach wodnych. W ciągu roku w glebie następują znaczne wahania poziomu wody – od wysokiego wiosną i jesienią do bardzo niskiego latem. Daje to możliwość wzrostu roślinom o bardzo różnych wymaganiach siedliskowych. Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe są ostoją dla wielu zwierząt – owadów, płazów i gadów, np. chronionych prawem europejskim motyli modraszka telejusa i modraszka nausitousa. Łąki zmiennowilgotne należą do jednych z najcenniejszych siedlisk półnaturalnych. Zaobserwowano różne stadia degeneracji spowodowane zbyt intensywnym użytkowaniem oraz nadmierną eutrofizacją siedliska. Zauważa się tendencję do kurczenia się ich powierzchni w skutek osuszania terenu oraz przekształcania w pola uprawne.

W rejonie Samotworu, już poza granicami opracowania, pomiędzy Samotworem, a Skalką, siedlisko to występuje na powierzchni ok. 6 ha, jako dobrze wykształcona łąka trzęślicowa z licznymi gatunkami charakterystycznymi jak olszewnik kminkolistny *Selium carvifolia*, przytulia północna *Galium boreale* czy bukwica zwyczajna *Betonica officinalis*; tworzy mozaikę z szuwarami wielkoturzycowymi

3260 – Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników *Ranunculon fluitantis*

Siedlisko z roślinnością zaliczaną do związków *Ranunculon fluitantis* lub *Callitricho-Batrachion*, a także rzeki o dnie żwirowym, ze zbiorowiskami mchów wodnych. Wymaga ona specyficznych cech przepływu oraz składu biochemicznego, które są charakterystyczne dla naturalnych cieków o zróżnicowanej budowie koryta oraz zmiennym poziomie wód. Siedlisko dość rozpowszechnione, ale na skutek regulacji koryt rzecznych wykazuje tendencje malejące. W granicach opracowania, cały odcinek rzeki Bystrzycy reprezentuje ten typ siedliska.

Odporność na degradację

Odporność siedlisk przyrodniczych występujących na terenie opracowania jest uzależniona od intensywności degradujących czynników antropogenicznych. Zbyt intensywne użytkowanie łąk i nadmierna eutrofizacja siedliska, może doprowadzić do florystycznego ich zubożenia, a w dalszej konsekwencji do zniszczenia ostoi dla wielu zwierząt – owadów, płazów i gadów, np. chronionych prawem europejskim motyli modraszka telejusa i modraszka nausitousa. Zachwianie naturalnych stosunków wodnych poprzez nieuprawnione regulacje koryt rzecznych i melioracje oraz osuszanie terenu łąk, celem przekształcania ich w pola uprawne, ogranicza możliwości wzrostu roślinom o bardzo różnych wymaganiach siedliskowych.

Środowisko gruntowe terenu opracowania wykazuje także małą odporność na wglębną penetrację zanieczyszczeń powierzchniowych. Potencjalne zanieczyszczenia najszybciej przemieszczać się będą w przypowierzchniowych warstwach profilu w warstwie gleby zajmującej tereny z powierzchnią biologicznie czynną. Potencjalne zagrożenie dla wód powierzchniowych i powiązanych z nimi siedlisk, stanowią zanieczyszczenia z terenów zabudowy odprowadzane z wodami opadowymi do odbiorników a następnie do rzeki Bystrzycy. W następstwie przekształceń profilu glebowego w rejonach zainwestowania infrastrukturalnego potencjalne zanieczyszczenia po infiltracji w podłoże będą się przemieszczać w kierunku zachodnim do rzeki Bystrzycy.

6. OPIS ROZWIĄZAŃ FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH I INNYCH USTALEŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z ustaleniami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kąty Wrocławskie ma na celu aktywizację terenów pozostających w rolniczym użytkowaniu, głównie na wschodzie i południu od wsi Samotwór, poprzez umożliwienie realizacji na tym obszarze zabudowy mieszkaniowej zagrodowej i jednorodzinnej, a także częściowo usługowej oraz prowadzenia rolnictwa i skomunikowania tych terenów z innymi obszarami gminy, w związku ze zmieniającymi się warunkami społeczno-gospodarczymi i perspektywicznymi potrzebami w tym zakresie.

Tereny opracowania położone są w północnej części gminy Kąty Wrocławskie i obejmują na zachodzie dolinę Bystrzycy z korytem rzeczny i terenami przybrzeżnymi po obu stronach rzeki, wieś Samotwór i tereny przylegające do zabudowy wiejskiej od południa, wschodu i północy. Zajmują obszar o powierzchni ok. 46 ha, na który składają się tereny z zabudową zagrodową i tereny pozostające w użytkowaniu rolniczym jako grunty orne oraz trwałe użytki zielone. Otoczenie terenu, jak i sam teren opracowania, charakteryzuje się typowym wiejskim krajobrazem rolniczym. Planowane zagospodarowanie terenu nie spowoduje zasadniczych zmian krajobrazowych na tym terenie, gdyż ustalenia projektu planu przewidują przeznaczenie tylko ok. 50% tego terenu na cele zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej oraz usługowej.

Dodatkowo zabudowa ta będzie nawiązywać charakterem do historycznej kompozycji architektoniczno-przestrzennej i nie będzie przekraczać 3 kondygnacji łącznie z poddaszem, w otoczeniu dużej ilości zieleni (40-70% powierzchni działki). Dotyczy to całej powierzchni terenu, gdyż ustalenia projektu planu przewidują przeznaczenie pozostałej części terenu (ok.50%) na cele związane z użytkowaniem rolnym i terenami zielonymi.

Ustalenia projektu planu przewidują podstawowe przeznaczenie terenu związane z dominującą, planowaną na tym terenie, realizacją zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej, a także usługowej. Pozostałe ustalenia wynikające z dotychczasowej funkcji podstawowej, to użytkowanie rolnicze jako tereny łąk, upraw polowych i ochrony walorów środowiskowych, które sprzyjają bioróżnorodności środowiska przyrodniczego w formie cieków, lasów, zadrzewień oraz skomunikowanie terenu.

Przeznaczenie dopuszczalne (uzupełniające) umożliwia realizację ustaleń, innych niż podstawowe, o ile nie kolidują one z przeznaczeniem podstawowym. Obejmuje ono ustalenia w zakresie zieleni, niezbędne sieci i urządzenia infrastruktury, a więc przewiduje wszystkie niezbędne funkcje służebne dla prawidłowego funkcjonowania obszaru objętego planem. Ustalenia przewidują zapewnienie właściwego skomunikowania terenu, jego uzbrojenie i zaopatrzenie w podstawowe media, usługi publiczne i w tym zakresie wpisują się w obowiązujące przepisy szczególne i gminne.

Dla odległego o ok. 8 km od terenu objętego projektem przedmiotowego mpzp obszaru ochronnego mającego znaczenie dla Wspólnoty (OZW), „Przeplatki nad Bystrzycą” (kod - PLH 020055), zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla Obszaru Natura 2000 „Przeplatki nad Bystrzycą” – PLH 020055 (Dz. Urz. Woj. Dol. poz. 2390,z późn. zm), zatwierdzono na okres 10 lat plan zadań ochronnych. W planie tym, ustanowionym w drodze aktu prawa miejscowego, nie zawarto wskazań dla projektu opracowywanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Samotwór, celem utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i ich siedlisk, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

7. IDENTYFIKACJA PRZEWIDYWANEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO POWODOWANEGO REALIZACJĄ USTALEŃ PROJEKTU PLANU

Identyfikacja możliwych oddziaływań na środowisko została przeprowadzona w nawiązaniu do metodyki opisanej w rozdz. 3.

Analizując poszczególne ustalenia projektu planu w kontekście ich przyszłego oddziaływania na środowisko przyrodnicze wydzielono następujące grupy oddziaływań:

Grupa **A** - ustalenia projektu planu, których realizacja wpłynie korzystnie na stan środowiska przyrodniczego, lokalnie zmiany o trwałym charakterze.

Reprezentują je ustalenia: **ZP, ZL, WS/ZN, R, WS, RZ, ZD,**

Na tych terenach, o podstawowym przeznaczeniu pod zieleni pełniącą funkcję izolacyjną, nie identyfikuje się oddziaływania na środowisko w zakresie: emisji zanieczyszczeń do powietrza, hałasu, wytwarzania ścieków i odpadów, promieniowania elektromagnetycznego. Również realizacja zieleni, w każdej innej formie (zieleni przydomowa i przydrożna) wpłynie korzystnie na walory przyrodnicze i krajobrazowe obszaru objętego planem i terenów przyległych.

We wschodniej części terenu oznaczonego na rysunku projektu mpzp symbolem 3.RZ i północnej części terenu oznaczonego 2.RZ, pozostających w zasięgu bezpośredniego zagrożenia powodzią, zaplanowano realizację wału przeciwpowodziowego. Wał ten przebiegać będzie w obszarach występowania siedliska oznaczonego kodem 6510 – Nizinne i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*). Na całym obszarze „Łęgów nad Bystrzycą”, jak wynika z SDF dla tego obszaru, siedlisko to obejmuje ok. 100 ha powierzchni. W obszarze objętym planem, na podstawie danych cytowanej inwentaryzacji przyrodniczej, wykonanej w 2009 roku przez Dolnośląską Fundację Ekorozwoju EKORAJ, w rejonie Samotworu występują 3 obszary tego siedliska. Największe, zajmujące powierzchnię ok. 1,2 ha znajduje się przy wjeździe do starej części wsi od strony Wrocławia (teren 2.RZ). Jest to zarastająca łąka o złym stanie ze względu na długi okres niekoszenia. Natomiast za wsią występują dwa niewielkie powierzchniowo płaty tego siedliska, jeden to ok. 0,2 ha zarastającej łąki oraz drugi, łąki regularnie koszonej i podsiewanej, gdzie ten wał będzie realizowany, we wspomnianym obszarze oznaczonym symbolem 3.RZ, którego powierzchnię oszacowano na podstawie rysunku planu na ok. 0,7 ha.

Projektowany w tych obszarach wał przeciwpowodziowy, łącznie ze strefą przyległą, jaka podczas realizacji przedsięwzięcia może ulec zniszczeniu, oszacowano następująco: w terenie 3.RZ na ok. 0.06 ha (dł. wału 95 mb) tj. 8,6% powierzchni zajmowanej w tym rejonie przez podlegające ochronie siedlisko 6510 oraz odpowiednio na obszarze oznaczonym symbolem 2.RZ na ok. 0,06 ha (dł. wału 100 mb) tj. 5% tego siedliska.

Na całym terenie objętym planem powierzchnia tego siedliska objęta antropogenicznym oddziaływaniem wynosić będzie 6,3%. Natomiast w odniesieniu do całej powierzchni tego siedliska jakie występuje w obszarze „Łęgów nad Bystrzycą” udział terenów zniszczonych, wskutek realizacji planowanego przedsięwzięcia, wynosić będzie ok. 0,12%. Celem minimalizacji tego zniszczenia i stworzenia warunków do jego odtworzenia po zrealizowaniu wału, wskazane jest obsianie tego terenu mieszkanką traw występujących na tym terenie i prowadzenie stosownej jego pielęgnacji poprzez koszenie odpowiednie dla tego typu siedliska.

Grupa **B** - ustalenia projektu planu, których realizacja spowoduje niewielkie zmiany stanu środowiska przyrodniczego, bez jego pogorszenia, zmiany lokalne, o trwałym charakterze.

Reprezentują je ustalenia: **MN, M, MW, U, RM, KD-L, KD-D, KDPJ, KDW, KDR, KS.**

Źródłem zanieczyszczenia będą indywidualne systemy grzewcze. Wzrost liczby budynków mieszkalnych i gęstości zabudowy, spowoduje wzrost liczby źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza. Wielkość emisji będzie uzależniona od jakości urządzeń grzewczych i stosowanych nośników energii. Nie przewiduje się emisji dodatkowych zanieczyszczeń specyficznych z uwagi na ograniczone wielkościami działek budowlanych, możliwości lokalizacyjne budynków mieszkalnych, a także możliwość stosowania ekologicznych źródeł grzewczych. W zakresie oddziaływań komunikacyjnych – prognozuje się niewielki wzrost natężenia ruchu kołowego przez przeznaczenie terenu dotychczas niezabudowanego na obszar mieszkaniowy i usługowy z zespołem garaży i miejscami parkingowymi.

Źródłem potencjalnego zanieczyszczenia będą także ścieki bytowe i odpady komunalne. Projekt planu w § 10 ust. 3 i 9 wskazuje konieczność wyposażenia terenów zabudowy w sieci infrastruktury technicznej, w tym kanalizację oraz zorganizowany system odpadów komunalnych.

W następstwie realizacji ustaleń 8.M, może nastąpić ograniczony konflikt podejmowanych działań z celami i przedmiotem ochrony siedlisk przyrodniczych oznaczonych 6510 – nizinne i podgórskie łąki użytkowane ekstensywnie. Wystąpienie konfliktu na szerszą skalę jest w istniejących warunkach lokalizacyjnych praktycznie niemożliwe. Wspomniane siedlisko 6510, w większości znajduje się bowiem w strefie obejmującej zakaz zabudowy (obszar ograniczony nieprzekraczalną linią zabudowy) a realizacja większych kompleksów zabudowy w tych warunkach i przy proponowanych zapisach planistycznych jest niemożliwa. Zachowanie siedliska w tych okolicznościach zależeć będzie od konsekwentnego przestrzegania zakazów i prowadzenia działań ochronnych.

Grupa **C** - ustalenia planu, których realizacja spowoduje zauważalne zmiany istniejącego stanu środowiska przyrodniczego, zmiany o trwałym charakterze, zasięgu lokalnym oraz okresowo uciążliwym dla otoczenia.

Reprezentują je ustalenia: **KD-Z, WW, IT**

W zakresie oddziaływań komunikacyjnych, w następstwie ustaleń projektu planu – **KD-Z**, prognozuje się wzrost natężenia ruchu kołowego w związku ze zwiększeniem gęstości zabudowy i aktywizacją gospodarczą terenu gminy. Natężenie ruchu kołowego wynikłe z przeznaczenia terenu na mieszkalnictwo i usługi o określonym w projekcie planu zakresie usługowym, nie spowoduje istotnego wzrostu emisji zanieczyszczeń do powietrza i hałasu, zatem nie prognozuje się przekroczenia standardów środowiskowych w zakresie tych komponentów na terenach podlegających ochronie. Na stan zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego związanego z emisją komunikacyjną wpływają natężenie i struktura ruchu na trasie komunikacyjnej **KD-Z** (droga wojewódzka) oraz warunki rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w atmosferze. Oddziaływanie zanieczyszczeń sięga kilkunastu metrów od osi jezdni.

W ramach ustaleń planu oznaczonych symbolem **WW** planowana jest budowa małej elektrowni wodnej o mocy nie przekraczającej 5 MW. Przedsięwzięcie to nie będzie realizowane od podstaw na niezagospodarowanym cieku wodnym, z czym wiązałyby się zmiany stosunków wodnych i siedliskowych w tym rejonie, lecz wykorzystywać będzie istniejące zagospodarowanie, pod wpływem którego ukształtowały się obecne stosunki wodne i siedliskowe. Aktualne koryto Bystrzycy w km 16+382 przegrodzone jest na całej szerokości jazem piętrzącym, wykonanym przed II wojną światową. Jest to jaz stały konstrukcji betonowej, z pięcioma przesłami zamykanymi zasuwami ruchomymi. Rzędna normalnego poziomu piętrzenia wynosi 121,90m n.p.m. Energia z wody wykorzystywana była w przeszłości na potrzeby młyna zlokalizowanego w tym miejscu.

Na małą elektrownię wodną (w skrócie-MEW) składają się tradycyjnie następujące elementy:

- próg piętrzący rzekę: stały (piętrzący wodę do stałego poziomu) lub ruchomy (o zmiennej wysokości piętrzenia poziomu wody),
- budynek elektrowni z siłownią (urządzenia elektryczne produkcyjne i przesyłowe, turbiny),
- kanał doprowadzający i odprowadzający wodę z turbin,
- opcjonalnie: przepławka.

Istniejący stan zagospodarowania obiektu zrealizowanego wg przedwojennych standardów i obowiązujących wówczas wymagań w zakresie ochrony środowiska sprawia, że nie odpowiada on współczesnym wymaganiom ochronnym jakie wynikają z przyjętych dokumentów w tej sprawie. W chwili obecnej właścicielem i użytkownikiem odpowiedzialnym za prawidłową eksploatację i korzystanie z obiektów zgrupowanych wokół tego miejsca jest Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu. Planowane przez właściciela zagospodarowanie tego obiektu pod kątem wykorzystania go jako małej elektrowni wodnej, gwarantuje zdecydowaną poprawę istniejących warunków korzystania ze środowiska nie tylko w zakresie pozyskiwania energii odnawialnej lecz także poprawę warunków siedliskowych dla żyjących w tym miejscu zwierząt, głównie ryb. Projekt budowlany MEW zakłada bowiem budowę przepławki szczelinowej przylegającej do lewego brzegu rzeki oraz wykonanie bariery elektryczno-elektronicznej na górnym stanowisku jazu, chroniącej ryby przed dostawaniem się do turbin i nakierowującą je do przepławki, a także zamontowanie w przepławce urządzeń monitorujących przemieszczanie się ryb. Zrealizowana budowla hydrotechniczna gwarantować będzie ponadto utrzymanie dotychczasowego poziomu piętrzenia 121,90 m n.p.m. i optymalnego poboru wody na cele użytkowe.

Pomimo stwierdzenia niezaprzeczalnych walorów użytkowych i środowiskowych planowanej MEW w Samotworze, ustalenia **WW** zakwalifikowano do grupy **C** oddziaływań na środowisko z następujących powodów:

Sama budowa MEW oprócz zalet może spowodować zdaniami jej przeciwników, następujące niepożądane efekty:

- powstanie cofki powyżej progu i związane z tym zamulenie koryta, pogorszenie jakości wody i jej zdolności do samooczyszczania, przegrzewanie się wody w rzece w okresie upałów, zmniejszenie natlenienia wody, osadzanie i kumulowanie się na dnie mułu, zanieczyszczeń, substancji toksycznych;
- naruszenie równowagi biologicznej rzeki i zubożenie ekosystemu wodnego: zanik gatunków ryb prądolubnych i zimnolubnych w obszarze cofki, podział jednolitej populacji ryb na dwie subpopulacje powyżej i poniżej przegrody, zanik tarlisk w obrębie oddziaływania MEW;
- uniemożliwienie migracji ryb (przy braku przepławki) lub drastyczne utrudnienie ich migracji (przy istniejącej przepławce) – jako podstawowej funkcji życiowej organizmów wodnych;
- problemy w korycie poniżej przegrody: zwiększenie erozji dennej, zanik żwiru, obniżenie dna rzeki oraz poziomów wód gruntowych;
- uszkodzenia ryb przechodzących przez niektóre rodzaje turbin.

Ponadto budowa Ośrodka Edukacji Ekologicznej w Samotworze, poświęconego odnawialnym źródłom energii, wyposażonego w pracownię do badań i prezentacji tych źródeł, a także zajęć dydaktycznych dla studentów, związanych z rozwojem specjalizacji studiów poświęconej odnawialnym źródłom energii generować będzie niewątpliwie zwiększony ruch osobowy w tym rejonie. Dodatkowo zaplanowana ścieżka edukacyjna i rozwój turystyczny wywoływany atrakcyjnością i osobliwością miejsca przyczynić się może do intensywności tego ruchu.

Ustalenia projektu planu oznaczone symbolem IT obejmują zrealizowaną infrastrukturę w zakresie elektroenergetyki, gazownictwa, zaopatrzenie w wodę, odprowadzanie ścieków komunalnych i wód opadowych, gospodarki odpadami. Są to funkcje służebne związane z funkcjonowaniem wsi Samotwór. Uciążliwość dla środowiska może pojawiać się głównie w okolicznościach związanych z konserwacją i utrzymaniem w sprawności tej infrastruktury.

Z obiektów istniejących na tym terenie, które mogą emitować promieniowanie elektromagnetyczne wymieniać należy linie napowietrzną 20 kV. Z uwagi na ograniczenia występowania ponadnormatywnych obszarów promieniowania elektromagnetycznego tylko w miejscach niedostępnych dla ludzi oraz wyznaczone obszary ochronne wynikające z przepisów szczegółowych, w tym zakresie nie przewiduje się negatywnego oddziaływania takich obiektów na środowisko i zdrowie ludzi.

Strefa ochrony archeologicznej stanowisk obejmuje część terenów zaliczanych do grupy A i B, gdzie zlokalizowane są 4 zidentyfikowane stanowiska archeologiczne. Dlatego w § 7 ust. 7 projektu planu ustalono zasady ochrony zabytków archeologicznych, polegające na obowiązku przeprowadzenia badań archeologicznych zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi na tych terenach i w ich bezpośrednim sąsiedztwie, w przypadku podjęcia decyzji o realizacji zamierzenia inwestycyjnego związanego z pracami ziemnymi.

Natomiast zasady ochrony krajobrazu i kształtowania ładu przestrzennego realizuje się w projekcie planu poprzez zapisy projektu planu, określające zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej obejmujące m.in. nawiązanie gabarytami i sposobem kształtowania bryły oraz użytych materiałów do sąsiadującej zabudowy historycznej o tej samej funkcji, zharmonizowanie z historyczną kompozycją w zakresie lokalizacji, rozplanowania, formy architektonicznej, wysokości budynków oraz zagospodarowania terenów wokół nich. Dla robót budowlanych związanych z pracami ziemnymi na obszarze objętym ewidencją zabytków obowiązuje przeprowadzenie badań archeologicznych zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi.

Każdy z proponowanych ustaleń planu zagospodarowania terenu oddziałuje na środowisko i zdrowie ludzi oraz dobra materialne w sposób dla niego charakterystyczny. Celem zilustrowania tego oddziaływania dokonano w prognozie pewnej generalizacji, łącząc w grupy określone kategorie przeznaczenia terenu o zbliżonych cechach funkcjonalnych. Oddziaływanie to zobrazowano listą kontrolną w postaci macierzy Leopolda. Wierszom tej macierzy przyporządkowano określone kategorie przeznaczenia terenu lub ich grupy wyznaczone w projekcie planu natomiast kolumnom poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego i kulturowego.

Oddziaływanie oceniono w skali trójstopniowej: (+) – pozytywne, (0) – brak oddziaływania i (-) – negatywne.

Wyniki analiz przedstawiono w tabeli 1.

Tabela 1. Przewidywane rodzaje oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego i kulturowego określonych kategorii przeznaczenia terenu proponowanych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Samotwór w gminie Kąty Wrocławskie.

Kategorie przeznaczenia terenu	Komponenty środowiska przyrodniczego i kulturowego												
	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Powietrze	Woda	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Kompleksy leśne	Zabytki	Dobra materialne
Tereny zielone ZP, ZD, RZ, ZL, WS, R	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	(+)	(0)	(+)
Tereny usług US	(-)	(+)	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	(0)	(0)	(-)	(-)	(0)	(+)
Tereny zabudowy mieszkaniowej: MN, M, MW, RM	(-)	(+)	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	(0)	(+)	(-)	(-)	(+)	(+)
Tereny komunikacji KDZ, KDW, KD-D, KD-L, KDR, KS, KDPJ	(-)	(+)	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	(0)	(0)	(0)	(0)	(0)	(+)

(+) – pozytywne, (0) – brak oddziaływania i (-) – negatywne.

8. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ POTENCJALNYCH NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE JAKIE MOGĄ BYĆ NASTĘPSTWEM REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU

W celu realizacji zasady zrównoważonego rozwoju i potrzeb ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego, przy planowanym przeznaczeniu terenów, uwzględniono niezbędne wymagania w tym zakresie. Projekt planu przewiduje następujące działania umożliwiające uzyskanie optymalnych efektów w zakresie ochrony:

a) środowiska przyrodniczego

- zapewnienie właściwego sposobu użytkowania terenów w granicach Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy” oraz projektowanego Specjalnego Obszaru Ochrony siedlisk „Natura 2000” „Łęgi nad Bystrzycą” - PLH 020103, poprzez system nakazów i zakazów nawiązujących do warunków określonych w przepisach odrębnych, uniemożliwiających podejmowanie działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony tego obszaru, w tym w szczególności pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000,
- ograniczenie wielkości emisji zanieczyszczeń do powietrza poprzez zalecenie stosowania urządzeń grzewczych o wysokiej sprawności i niskim stopniu emisji zanieczyszczeń oraz wykorzystywania nieuciążliwych dla środowiska źródeł ciepła,
- zakaz odprowadzania ścieków do gruntu, wód powierzchniowych oraz wód podziemnych,
- zakaz lokalizacji działalności polegających na składowaniu, przetwórstwie i obrocie odpadami, w tym surowcami wtórnymi,
- zakaz lokalizowania na terenach MN, M, MW oraz U przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko z wyłączeniem sieci infrastruktury technicznej i dróg,
- realizację obiektów hodowli przyzagrodowej na terenie RM, dla których powierzchnia biologicznie czynna winna pokrywać co najmniej 70% powierzchni działki,

- odprowadzenie ścieków komunalnych do systemu kanalizacji sanitarnej, z możliwością stosowania szczelnych bezodpływowych zbiorników do czasu realizacji kanalizacji sanitarnej lecz z zakazem stosowania przydomowych oczyszczalni ścieków,
- objęcie wszystkich terenów zabudowanych i utwardzonych systemami odprowadzającymi wody opadowe do kanalizacji deszczowej, studni chłonnych lub zbiorników retencyjno-odparowujących zlokalizowanych na terenie własnym inwestora, a w przypadku ich zanieczyszczenia substancjami chemicznymi lub ropopochodnymi ich oczyszczanie na terenie inwestora przed odprowadzeniem do odbiornika,
- wymóg neutralizacji substancji ropopochodnych i chemicznych jeżeli takie wystąpią na terenach własnych inwestora,
- modernizację systemu melioracji na terenach dotychczas zainwestowanych oraz na terenach planowanego zainwestowania przy uwzględnieniu zasad ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego,
- stosowanie kompensacji powierzchni biologicznie czynnych oraz wymóg wprowadzenia zieleni na 40 - 70 % powierzchni działki budowlanej,
- nakaz takiego sposobu wykonanie dróg publicznych i wewnętrznych oraz parkingów aby uniemożliwić przenikanie zanieczyszczeń ropopochodnych i innych do podłoża i wód gruntowych,
- konieczność dotrzymania dopuszczalnego poziomu hałasu na terenach podlegających ochronie akustycznej stosownie do odpowiadającej mu kategorii przeznaczenia,
- w zakresie gospodarki odpadami obowiązują zasady określone w przepisach odrębnych,
- w celu ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym dla napowietrznych linii elektroenergetycznych średniego napięcia 20 kV ustalenie odpowiedniej strefy oddziaływania, o szerokości zgodnej z przepisami odrębnymi, a także zalecenie skablowanie napowietrznych linii 20 kV oraz dopuszczenie rozbudowy istniejących kablowych linii elektroenergetycznych niskich napięć,
- preferowanie odnawialnych źródeł energii o mocy nie przekraczającej 100 kW z wyjątkiem jej pozyskiwania z eksploatacji elektrowni wiatrowych,
- zakaz prowadzenia działalności mogącej zagrozić trwałości gazociągów wysokiego ciśnienia przebiegających przez teren opracowania, podczas ich eksploatacji oraz ograniczenie zagospodarowania w strefach kontrolowanych gazociągów w celu minimalizacji przypadków potencjalnego uszkodzenia gazociągu, a także zapewnienie warunków do szybkiego usuwania ewentualnej awarii systemów przesyłowych gazu.

b) środowiska kulturowego (na podstawie przepisów odrębnych):

- ustala się strefę A ochrony konserwatorskiej, strefę B ochrony konserwatorskiej oraz obszar wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków, a także strefę OW ochrony konserwatorskiej dla zabytków archeologicznych równoznaczną z obszarem objętym ewidencją zabytków,
- dla robót budowlanych związanych z pracami ziemnymi na obszarze objętym ewidencją zabytków oraz dla stanowisk archeologicznych obowiązuje przeprowadzenie badań archeologicznych zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi,
- ochronę wartości kulturowych na terenie Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy”, poprzez zakaz lokalizacji wielkoformatowych reklam w postaci wolnostojącej oraz nakaz stosowania przy wznoszeniu nowych budynków, takiego rodzaju zabudowy, który nawiązuje do terenów sąsiednich, z zaleceniami w zakresie kolorystyki elewacji i rodzaju stosowanych materiałów.

9. SPOSOBY REALIZACJI CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA W PROJEKCIE PLANU.

Projekt planu przewiduje podstawowe działania umożliwiające uzyskanie optymalnych efektów w zakresie realizacji zasad zrównoważonego rozwoju. W jego ustaleniach zawarto zapisy gwarantujące minimalizację potencjalnych zagrożeń dla poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego ze szczególnym uwzględnieniem skutków, które mogą wystąpić w wyniku realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przedmiotowego terenu dla mieszkańców wsi Samotwór.

Warunkiem niezbędnym dla tego celu jest przestrzeganie zapisów gwarantujących dotrzymanie wymagań w zakresie ochrony środowiska, które obejmują:

- unieszkodliwienie ścieków sanitarnych w zorganizowanym systemie odprowadzania ścieków do kanalizacji sanitarnej i pełno-profilowe ich oczyszczanie;
- oczyszczenie na terenie zainwestowanych wszystkich wód opadowych zanieczyszczonych substancjami chemicznymi lub ropopochodnymi przed odprowadzeniem ich do odbiornika,
- dotrzymanie standardów sanitarno-higienicznych w obiektach hodowli przyzagrodowej,
- ograniczanie zanieczyszczenia powietrza z niskich emisji poprzez stosowanie ogrzewania elektrycznego i gazowego lub olejowego,
- zwiększenie powierzchni czynnych biologicznie oraz jej właściwe zagospodarowanie,
- uporządkowanie infrastruktury komunikacyjnej, budowa sieci dróg, parkingów, chodników, ścieżek rowerowych,
- uporządkowanie elementów krajobrazowych poprzez wprowadzenie zieleni urządzonej, odpowiednie kształtowanie zabudowy oraz zakaz lokalizacji silosów i konstrukcji wieżowych, w tym wiatraków elektrowni wiatrowych, lokalizacji tablic reklamowych i innych tablic nie związanych z obiektami zlokalizowanymi w strefie.

W celu określenia potencjalnego oddziaływania ustaleń zawartych w projekcie mpzp Samotworu na projektowany obszar Natura 2000 „Łęgi nad Bystrzycą” oraz na chronione gatunki roślin, zwierząt i siedliska przyrodnicze, jakie występują w granicach objętych projektem planu oraz w ich sąsiedztwie, wykorzystano wyniki inwentaryzacji przyrodniczej wykonanej w 2009 roku przez Dolnośląską Fundację Ekorozwoju EKORAJ, w ramach analizy oddziaływania projektowanej budowy kanalizacji sanitarnej dla północnej części gminy Kąty Wrocławskie” na projektowany obszar Natura 2000 „Łęgi nad Bystrzycą” oraz na chronione gatunki roślin, zwierząt i siedliska przyrodnicze.

Rozpatrując w tych rejonach projektu planu, planowane ustalenia, stwierdzono, że jedynie przy południowej granicy terenu opracowania, w następstwie realizacji ustaleń 8.M, może nastąpić ograniczony konflikt podejmowanych działań z celami i przedmiotem ochrony siedlisk przyrodniczych oznaczonych 6510 – nizinne i podgórskie łąki użytkowane ekstensywnie. Wystąpienie konfliktu na szerszą skalę jest w istniejących warunkach lokalizacyjnych praktycznie niemożliwe. Wspomniane siedlisko 6510, w większości znajduje się bowiem w strefie obejmującej zakaz zabudowy (obszar ograniczony nieprzekraczalną linią zabudowy) a realizacja większych kompleksów zabudowy w tych warunkach i przy proponowanych zapisach planistycznych jest niemożliwa. Wśród działań planistycznych, w ramach których mogą być wykonywane liniowe inwestycje infrastrukturalne, ingerujące w obszary podlegające ochronie, wymienić należy budowę kanalizacji. Pozostałe działania w tej sferze dotyczą głównie prac remontowych i konserwacyjnych. Jak wynika z ustaleń przywoływanej powyżej analizy oddziaływania projektowanej budowy kanalizacji sanitarnej na projektowany obszar Natura 2000 „Łęgi nad Bystrzycą” oraz na chronione gatunki roślin, zwierząt i siedliska przyrodnicze, wszelkie negatywne wpływy tej inwestycji na cele i przedmioty ochrony mogą być w pełni zniwelowane dostępnymi metodami. Skoro działania takie, są możliwe dla najbardziej konfliktogennej infrastrukturalnej inwestycji liniowej, to tym bardziej takie działania są możliwe do zrealizowania dla innych przedsięwzięć infrastrukturalnych, dopuszczonych przez zapisy projektu przedmiotowego mpzp.

A zatem całkowicie uprawnione jest stwierdzenie, że planowane ustalenia planu nie będą wpływać negatywnie na cele i przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 „Łęgi nad Bystrzycą”, obejmujące siedliska przyrodnicze z I załącznika Dyrektywy Siedliskowej i gatunki zwierząt z II załącznika Dyrektywy Siedliskowej, a także na chronione gatunki zwierząt z IV załącznika Dyrektywy Siedliskowej i chronione polskim prawem gatunki roślin. Planowane ustalenia projektu planu nie wpłyną negatywnie również na występujące na tych terenach ptaki.

Projekt planu nie przewiduje rozwiązań alternatywnych. Proponowane ustalenia planu są efektem rozwiązań zapoczątkowanych planami miejscowymi uchwalonymi przez Radę Miejską w Katach Wrocławskich uchwałą Nr XXIII/188/1996 z dnia 29 marca 1996 r. oraz Nr XXV/156/2000 z dnia 22 sierpnia 2000 r., a także późniejszych, wystudiowanych rozwiązań wynikających z wytycznych Rady Miejskiej Kątów Wrocławskich w Wieloletnim programie prac

planistycznych oraz ze zgłoszonych wniosków, zamierzeń władz lokalnych oraz zapisów obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kąty Wrocławskie, określającego nowe zasady zagospodarowania tego terenu, kształtowania zabudowy oraz układu komunikacyjnego, a także rozwoju infrastruktury technicznej z uwzględnieniem aktualnych uwarunkowań środowiskowych.

W przypadku barku realizacji ustaleń planu, nie będzie możliwe uporządkowanie przestrzeni tego terenu i umożliwienie lokalizacji na terenie objętym planem miejscowym zabudowy mieszkaniowej oraz jej skomunikowanie z otaczającymi terenami, celem podniesienia standardu życia mieszkańców. Skutkować to będzie potencjalnymi negatywnymi zmianami w środowisku przyrodniczym przedmiotowego terenu związanych z:

- egzekwowaniem dotrzymania standardów ochrony środowiska przez prowadzących działalność usługową,
- ograniczeniami w realizacji infrastruktury technicznej chroniącej środowisko przyrodnicze,
- uniemożliwieniem powiększenia powierzchni zielonych w otoczeniu obiektów kubaturowych, a co za tym idzie powodowaniem przez nie dysharmonii krajobrazowej,
- ograniczeniami przy realizacji ustawowej ochrony przed hałasem istniejących terenów zabudowy mieszkalnej, podlegających takiej ochronie,
- brakiem możliwości ograniczenia stosowania nieekologicznych źródeł ciepła.

10. PRZEWIDYWANE METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ PLANU NA ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

Analiza skutków realizacji ustaleń planu na środowisko przyrodnicze powinna być prowadzona na bieżąco przez gminne służby odpowiedzialne za stan środowiska i planowanie przestrzenne w gminie. Zasadnicze analizy prowadzone będą jednak w następujących przypadkach:

1. Na etapie określania warunków zabudowy - poprzez analizę zgodności zamierzeń inwestycyjnych z zapisami planu miejscowego.
2. Na etapie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, o ile taka będzie wymagana na podstawie przepisów szczególnych, w oparciu o analizy zawarte w Karcie informacyjnej przedsięwzięcia lub Raporcie oddziaływania na środowisko, a także w ramach oceny oddziaływania na środowisko.
3. Na etapie uzyskania pozwolenia na budowę lub zgłoszenia wykonania robót budowlanych – poprzez kontrolę rozwiązań projektowych w zakresie zgodności z planem i z decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach.
4. Na etapie oddawania obiektu do eksploatacji (pozwolenie na użytkowanie) – poprzez dopuszczenie do eksploatacji tylko tych obiektów, które spełniają standardy środowiskowe.
5. Na etapie zmiany sposobu użytkowania obiektu – poprzez uniemożliwianie zmian mogących negatywnie oddziaływać na środowisko.

11. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Z uwagi na znaczne oddalenie terenu objętego projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie prognozuje się transgranicznego oddziaływania na środowisko.

12. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

W ustaleniach projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w rejonie wsi Samotwór zawarto szereg zapisów dotyczących ograniczenia do minimum potencjalnego zagrożenia środowiska przyrodniczego i zdrowia ludzi w tym rejonie. Dotyczą one ochrony takich komponentów środowiska jak: powierzchnia ziemi, powietrze atmosferyczne, krajobraz, wartości przyrodnicze obszaru.

Zapisy projektu planu, poprzez system nakazów i zakazów nawiązujących do warunków określonych w przepisach odrębnych, umożliwiają takie sposoby użytkowania terenów w granicach Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy” oraz projektowanego Specjalnego Obszaru Ochrony siedlisk „Natura 2000” „Łęgi nad Bystrzycą” PLH 020103, które gwarantują, że wszelkie działania podejmowane w ramach tego użytkowania, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, nie będą znacząco negatywnie oddziaływać na cele i przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 „Łęgi nad Bystrzycą”, obejmujące siedliska przyrodnicze z I załącznika Dyrektywy Siedliskowej i gatunki zwierząt z II załącznika Dyrektywy Siedliskowej, a także na chronione gatunki zwierząt z IV załącznika Dyrektywy Siedliskowej i chronione polskim prawem gatunki roślin. Planowane ustalenia projektu planu nie wpłyną negatywnie również na występujące na tych terenach gatunki ptaków.

Ustalenia planu będą wymagać przy realizacji obiektów wykonywania prac ziemnych, trwale zniekształcających powierzchnie ziemi. W obszarach przewidzianych pod zabudowę mieszkaniową i usługową oraz infrastrukturę komunikacyjną (drogi, parkingi) trwałemu zniszczeniu ulegnie powierzchnia i średniej klasy gleb.

W celu minimalizacji skutków tego oddziaływania konieczne będzie zagospodarowanie warstwy humusu, np. na terenach przewidzianych pod zieleń towarzysząca obiektom kubaturowym. Ochrona powietrza atmosferycznego jest możliwa przy zastosowaniu zalecanych ekologicznych źródeł energetycznych. Ochronie krajobrazu i wartości przyrodniczych sprzyjać będą zamierzenia o charakterze wizualno estetycznym, jakie przewidują ustalenia planu.

Wnioski

1. Stan środowiska w rejonie opracowania jest następstwem zapoczątkowanego przekształcania z użytkowania rolniczego na budowlane. Proponowane ustalenia projektu m.p.z.p. spowodują jego dalsze, antropogeniczne przekształcenie i zasadniczą zmianę sposobu użytkowania gruntów rolnych dobrej i średniej jakości na cele nierolne, co doprowadzi do zniszczenia pokrywy glebowej.
2. Planowane ustalenia planu spowodują zauważalną, stałą zmianę walorów krajobrazowych. Proponowane ustalenia projektu m.p.z.p. spowodują wprawdzie zmianę walorów krajobrazowych, lecz przy przestrzeganiu zapisów planu, nie spowodują pogorszenia walorów estetycznych.
3. Dla podniesienia walorów estetycznych, w zapisach planu proponuje się zwiększenie nasycenia terenu wysoką zielenią urządzoną, co w parze z ustaleniami dotyczącymi warunków kształtowania zabudowy, przyczyni się do złagodzenia zmian walorów krajobrazowych tego terenu.
4. Ustalenia projektu planu uwzględniają korzystne warunki ekofizjograficzne terenu opracowania na jego części, z punktu widzenia jego przydatności dla lokalizacji zabudowy mieszkaniowej a także konieczność ich odpowiedniego przekształcenia dla wykorzystania terenu w celach budowlanych.
5. Ustalenia projektu planu uwzględniają istniejące ograniczenia i uwarunkowania przyrodnicze, wymogi kształtowania krajobrazu, w obszarze podlegającym prawnej ochronie krajobrazu, a także uwarunkowania wynikające z aktualnego zagospodarowania terenu.
6. Ustalenia projektu planu nie spowodują negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze na terenie objętym projektem i w otoczeniu w zakresie integralności i bioróżnorodności obszarów podlegających ochronie zgodnie z wymaganiami prawa lokalnego, krajowego i wspólnotowego (park krajobrazowy, ustawa o ochronie przyrody, Dyrektywa Siedliskowa, Obszar Natura 2000).
7. Zagospodarowanie terenu, planowane w następstwie projektowanych ustaleń planu, nie spowodują zakłócenia bioróżnorodności na terenie Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy” ani negatywnego oddziaływania na obszary ochronne sieci Natura 2000 położone w granicach opracowania i w ich pobliżu.

13. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Niniejsze opracowanie jest prognozą oddziaływania na środowisko przyrodnicze projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w rejonie wsi Samotwór. Głównym celem tego dokumentu jest określenie potencjalnych skutków dla środowiska, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia tych obszarów, na tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej i związaną z tym możliwością wprowadzenia do środowiska substancji lub energii, prowadzeniem prac ziemnych oraz wykorzystywaniem zasobów tego środowiska. Określając w projekcie mpzp szczegółowe warunki i zasady gospodarowania przestrzenią na tym obszarze, ustalono dla nich następujące kategorie przeznaczenia terenu:

- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (**MN**), jako podstawowy, działka min. 450 – 700 m², z dopuszczeniem urządzeń towarzyszących oraz co najmniej 50% udziału powierzchni biologicznie czynnej,
- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zagrodowej, usługowej (**M**), jako podstawowy, działka min. 450 – 700 m², z dopuszczeniem urządzeń towarzyszących oraz co najmniej 30% udziału powierzchni biologicznie czynnej,
- tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (**MW**), jako podstawowy, działka min. 1200 m², z dopuszczeniem urządzeń towarzyszących oraz co najmniej 40% udziału powierzchni biologicznie czynnej,
- tereny usług (**U**), o szerokim zakresie, jako podstawowy, z dopuszczeniem urządzeń towarzyszących oraz od 25% do 60% udziału powierzchni biologicznie czynnej,
- tereny infrastruktury technicznej (**IT**) o powierzchni zabudowy max 50% pow. działki,
- tereny komunikacji samochodowej – (**KS**), o powierzchni zabudowy max 60% i 10% udziale powierzchni biologicznie czynnej,
- tereny urządzeń wodnych i elektroenergetycznych (**WW**), jako podstawowy z dopuszczeniem usług oświaty i nauki oraz co najmniej 30% udziału powierzchni biologicznie czynnej,
- tereny zieleni urządzonej (**ZP**), jako podstawowy z zakazem wznoszenia budynków,
- tereny wód otwartych, zieleni nieurządzonej – (**WS/ZN**),
- tereny zabudowy zagrodowej (**RM**), o powierzchni min. 1000 m² i co najmniej 70 % pow. biologicznie czynnej,
- tereny rolnicze (**R**),
- tereny łąk i pastwisk – (**RZ**),
- tereny ogrodów działkowych, upraw ogrodniczych, zieleni urządzonej (**ZD**),
- tereny lasów i zadrzewień (**ZL**),
- tereny wód otwartych (**WS**),
- tereny dróg: zbiorczych (**KD-Z**), lokalnych (**KD-L**), dojazdowych (**KD-D**), pieszo-jezdnych (**KDPJ**), wewnętrznych (**KDW**), transportu rolnego (**KDR**),

które stosownie do przyjętej w prognozie metodyki, w zależności od stopnia ich oddziaływania na środowisko przyrodnicze, przyporządkowano do 3 grup o oznaczeniach: A, B i C. Bazując na niniejszym podziale, w prognozie przeprowadzono identyfikację oddziaływania przyjętych w projekcie planu ustaleń dla tych terenów na poszczególne komponenty środowiska. Dokonana analiza nie wskazuje na możliwość negatywnego oddziaływania ustaleń projektu planu na środowisko przyrodnicze, przy zachowaniu określonych warunków korzystania ze środowiska przez realizujących te zapisy. Zapisy projektu planu gwarantują bowiem dotrzymanie warunków w zakresie integralności i bioróżnorodności obszarów podlegających ochronie zgodnie z wymaganiami prawa, a poprzez system nakazów i zakazów nawiązujących do warunków określonych w przepisach odrębnych, umożliwiają takie sposoby użytkowania terenów w granicach Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy” oraz projektowanego Specjalnego Obszaru Ochrony siedlisk „Natura 2000” „Łęgi nad Bystrzycą” PLH 020103, które gwarantują, że wszelkie działania podejmowane w ramach tego użytkowania, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, nie będą znacząco negatywnie oddziaływać na cele i przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 „Łęgi nad Bystrzycą”, obejmujące siedliska przyrodnicze z I załącznika

Dyrektywy Siedliskowej i gatunki zwierząt z II załącznika Dyrektywy Siedliskowej, a także na chronione gatunki zwierząt z IV załącznika Dyrektywy Siedliskowej i chronione polskim prawem gatunki roślin. Planowane ustalenia projektu planu nie wpłyną negatywnie również na występujące na tych terenach gatunki ptaków.

Charakter projektowanych ustaleń planu spowoduje jedynie niewielkie zmiany krajobrazowe. Dla złagodzenia skutków zmian krajobrazowych, projekt planu wprowadza szczególną ochronę walorów krajobrazowych, poprzez zakaz lokalizacji obiektów negatywnie oddziałujących na krajobraz oraz przewiduje konieczność stosowania ekologicznych źródeł ciepła, a także proporcjonalnie duży udział zieleni urządzonej na tych terenach.

Projekt planu miejscowego jest zgodny z obowiązującymi przepisami prawa w zakresie ochrony środowiska, uwzględnia uwarunkowania ekofizjograficzne, a także nie narusza różnorodności przyrodniczej w rejonie opracowania.

